

**RANNIKKO-POHJANMAAN SOSIAALI- JA
PERUSTERVEYDENHUOLLON KUNTAYHTYMÄ**
FISC – K5

LYHENNELMÄ ISLAM - OPPAASTA

SISÄLLYSLUETTELO

ISLAM JA MUSLIMI	2
MUSLIMIT JA TERVEYDENHUOLTO	4
Islamin asennoitumisesta.....	4
Suhtautuminen hoitoon	5
Miehet ja naiset	5
Lääkärissä käyminen	6
Sairaalassa	4
Vanhukset	5
Lääkkeet	6
Ympärileikkaus	6
Kuolema	7
Elinsiirrot	8
Stressi	8
SIKIÖNKEHITYS KORAANISSA	9
Keskiaikainen käsitys sikiönkehityksestä	9
Koraanin näkemys sikiönkehityksestä	10
Katsantokanta sikiönkehitykseen muuttuu	10
Nykyajan käsitys sikiönkehityksestä.....	10
PERHE JA SUKUPUOLIROOLIT	12
ETIKETTI - JA RUOKASÄÄNNÖT	13
Alkoholi ja muut huumeet.....	14
Vaatetus	15
MOSKEIJAT	16
ISLAMILAINEN KALENTERI.....	16
ISLAMILAISET JUHLAPYHÄT.....	17
LOPPUSANAT	20

ISLAM JA MUSLIMI

Muslimi väestöä maailmassa arvioidaan olevan 1 – 1,8 miljardia. Noin 90 prosenttia muslimeista on **Sunneja** ja noin 10 prosenttia on **Shialaisia**. Noin 30 - 40 maassa on enemmistö väestöä muslimeja. 20 prosenttia kaikista muslimeista asuu arabimaissa. Indonesiassa, Intiassa, Pakistanissa ja Bangladeshissä on asukkaista yli 100 miljoonaa muslimeja. Islam on toiseksi suurin uskonto maailmassa kristinuskon jälkeen.

Enemmistö kaikista muslimeista, noin 90 %, on **sunnalaisia**. Muut 10 % koostuvat pääasiassa toiseksi suuremmasta suuntauksesta **shiaislamilaista**. Sekä sunnit että shiitit voivat myös kuulua **sufismiin**, jolla tarkoitetaan hengellistä tai esoterististä kantaa uskonnosta.

Allah (arabiaksi: الله Allāh) on arabiaksi sana Jumala. Se yhdistetään pääasiassa Islamiin koska se on nimi ainoalle jumalalle jonka Muhammed on julistanut. Sanaa käyttävät myös juutalaiset, kristityt ja baháít maailman arabikielisissä maissa. Että sana on niin sidottuna Jumalaan islamissa, aiheuttaa kuitenkin sen että uskontietäjät ovat erimieltä siitä onko oikeata kääntää sitä vai onko nimen karakteri liian voimakas käännettäväksi.

Muhammed (arabiaksi: محمد, *Muḥammad*, sano: muħa mmæd□, "kunnioitettu?"), syntyi noin vuonna 570 Mekassa nimellä **Muḥammad ibn ‘Abdullāh**, kuoli 8 kesäkuuta 632 Medinassa nykyisessä Saudi-Arabiassa, on islamin uskon perustaja. Muhammed on musliimien mukaan **Jumalan (Allahin)** viimeinen profeetta, profeettojen sinetti, joka 20 vuoden aikana sai vastaanottaa islamin pyhän sanoman, **Koraanin**, Jumalan ilmestymisen kautta, arkkienkeli **Gabrielin** välityksellä. Muhammed mainitaan myös musliimisessa uskontunnustuksessa: ” **Ei ole muuta jumalaa kuin Jumala ja Muhammed on hänen lähettiläänsä**”.

Islamissa on Muhammed viimeinen profeetta. Kun puhutaan profeetasta tarkoitetaan sillä häntä. Hän eli 500-600 j. Kr. arabian niemimaalla. Enkeli **Gabrielin** ilmestymisellä luolassa voitiin Koraani kirjoittaa.

Islamin mukaan suuri osa profeetoista on yhteisiä juutalaisuuden ja/tai kristinuskon kanssa. Koska koraanissa on omia versioita heitä koskevista kertomuksista, voi musliimilainen käsitys näistä profeetoista joiltakin osin erota juutalaisesta ja kristinuskoisesta käsityksestä.

Islamiset profeetat Koraanissa ja niiden esiintyminen Raamatussa

Adam	Idris	Nuh	Hud	Saleh	Ibrahim	Lut	Ismail	Ishaq	Yaqub	Yusuf	Ayub	
آدم	ادري س	نوح	هود	صالح	لوط ابراهيم	لوط ابراهيم	اسماعيل يل	اسحاق ق	يعقوب ب	يوسف	ايوب بوسف	
Adam	Enoch	Noah	Ever	tuntemat on	Abraham	Lot	Ismael	Isak	Jakob	Josef	Job	
آدم	ادري س	نوح	هود	تuntemat on	ابراهيم	لوط	اسماعيل يل	اسحاق ق	يعقوب ب	يوسف	ايوب بوسف	
Shoaib	Musa	Harun	Dhul-Kifl	Daud	Sulayman	Ilyas	Al-Yasa	Yunus	Zakariya	Yahya	Isa	Muhammad
شعبي ب	موسى ب	هارون	ذو كفل	داود	سليمان	إلياس	اليسع	يونس	زكريا	يحيى	عيسى	محمد
Jetro	Moses	Aaron	Epävarma	David	Salomo	Elia	Elisha	Jona	Sakari	Johannes	Jesus	
جيترو	موسى	ارون	Epävarma	داود	سليمان	إلياس	إليشا	جونا	سكاري	يوحنا	يسوع	

‘**Ulamā**’ (sano ‘**ālim**) (arabiaksi: علماء), ”joka omaa osaamisen”, on nimitys uskonoppineista islamissa. Ulama kehittyi ryhmästä uskonollisen nousukauden aikana 750 - 950. Ulama ei ole mikään yhtenäinen ryhmä eivätkä ne kuulu mihinkään erityiseen sosiaaliluokkaan vaan Ulamalla on arvovalta islamin tulkintaan. Ulama on miehiä jotka omaavat tietoa Koraanista ja uskonnollisista laista shariasta.

Heidän kulttuurinen asemansa on taata yhteiskuntajärjestyksen **ummalle**, islamilaiselle yhteisölle. Laki on siten ratkaiseva sekä teoriassa että käytännössä. Ulama säännöstelee kysymyksiä jotka koskevat omaisuussuhteita, erityisesti perhe-elämää joka koetaan islamiyhteisön peruspilariksi, ja arjen käytäntöä.

Ulama ei saa oikeuksiaan valtiolta vaan heillä on ideologinen ja symbolinen johto joka erottuu valtion asemasta, kun taas joissakin tapauksissa he ovat riippuvaisia maiden poliittisista enemmistöryhmistä. Pohjoisafrikassa on ulamalla edelleen merkittävä asema sosiaalisessa ja kulttuurisessa elämässä kun esimerkiksi Turkki on poistanut heidät varsinaisesta ja merkittävästä asemasta yhteiskunnassa.

1900-luvulla läpiviettiin useita reformeja, lähinnä koulutuksen alueilla ja oikeustoimessa jotka modernisoitiin, mikä aiheutti sen, että ulaman tehtävät siirtyivät länsimaisen koulutuksen saaneille hallinto- ja virkamiehille. Jotkut ulamat kokivat muutokset islamin vastaisiksi ja tarkoittivat että Länsimaat pakottivat innovaatioita muslimiyhteiskuntiin ja että he manipuloivat islamia pakottamallaan poliittisella mahdollisuudellaan. Toki kuitenkin jokainen ulama hyväksyi reformit mutta protestoivat niitä.

Ayatolla, ayatollah tai ayatullah (arabiaksi الله آية, persiaksi آیت الله Jumalan merkki”) on kunnia-arvonimi menestyneelle ylimykselle shia (kahdestoista lahko) suuntauksessa sekä uskonnollisessa että poliittisessä merkityksessä. Nimitys annetaan parhaimmin koulutautuneille oikeusoppineille. Luottamuksen saamisen edellytyksenä on että tuleva ayatollah kirjoittaa lopputyökseen suoraan jo ayatollahina toimivan henkilön kehoituksesta. Mitään sääntöjä siitä, kuinka moni voi kantaa nimitystä samanaikaisesti, ei ole. 1800- ja 1900-luvuilla koettiin pieni joukko, jotka olivat määrättyinä aikana saaneet arvonimen, erittäin menestyneiksi. Näitä kuvataan *marja' at-taqlid*, toisin sanoen, henkilöt joita yritetään jäljittää henkilökohtaisella tasolla koskien käyttäytymistä, kohtelua ja elämäntapaa.

Imaamilla (”joka on edessäsi, johtaja”) on islamissa monta eri merkitystä. Perinteisesti vaaditaan että imaami on mies, ja ne naiset jotka viimeisinä vuosina ovat esiintyneet imaaneina ovat saaneet kovaa vastustusta ja rajoitusta.

Tavallisimmin ja yleisesti tarkoittaa imaami pappia, mutta sillä ei ole mitään tekemistä pappeuden kanssa. Imaamin alkuperäisenä tehtävänä oli toimia moskeijoissa toimitettavien yhteistern rukousten ohjaajana, mistä johtuen hän on muiden edessä, selkä heihin käännettynä, ja muut seuraavat kaikkia hänen liikkeitään. Suurissa moskeijoissa on kaksi imaamia, yksi niitä viittä päivittäistä rukousta varten ja yksi perjantaisin pidettävää saarnaa varten.

Imaamit eivät kuulu mihinkään erityiseen kastiin ja heillä ei siksi ole erityistä asuakaan. Heidät valitaan usein köyhistä, etevistä opiskelijoista, ja kun heille annetaan moskeijan kassasta pieni palkka. He elättävät itseään sen ohella kauppiaina tai opettajana. Imaami voidaan koska hyvänsä erottaa moskeijan **nasirin** (uskottu mies) toimesta, hän menettää näin arvonimensä ja hänet voidaan korvata kenellä hyvänsä, joka on pätevä hoitamaan hänen tehtävänsä. Suppean tulkinnan mukaan kuvaa imaami hengellistä johtajaa, emirin tulkinnan

vastaisesti, maalliseksi vallanpitäjäksi joissakin islamimaissa. Siksi turkkilaiset sulttaanit käyttivät aina abbasitien niiden kahdentoista poismenneen imaamin ottamaa titteliä **imam-el-muslimin**, ”muslimien imaami”, sekä myös **emir-el-muminin**. Imaami titteliä käyttivät myös useat arabimaiden ruhtinaat, kuten **zayditit Jemenissä 800-luvulta** lähtien, ja esiintyy edelleen virallisesti Muskatissa.

Imaamiksi, tietyssä tarkoituksessa henkinen johtaja, kutsutaan myös ensimmäisiä muslimivuosisadan koraanintulkitsijoita ja oikeusoppineita, jotka täydellisesti vastaavat kristillisen kirkon **patriarkkoja** (”kirkonisä”). Nämä asetetaan arvoluokkansa mukaan seitsemään luokkaan, joista ensimmäinen koostuu ainoastaan neljästä suuresta imamista, **Abu Hanifa** (k. 767), **Malik Ibn Anas** (k. 795), **Ash-Shāfi‘ī** (k. 819) och **Ibn Hanbal** (k. 855), jotka loivat kukin yhden sunni islamilaisen neljästä **ortodoksisesta** seremoniasta. Johonkin näistä täytyy jokaisen oikeauskoisen sunnin kuulua. **Hanafitien** seremonia on hallitseva turkkien ja **tatarien** joukossa kuten **Pakistanin** muslimien, Pohjois Afrikan **malikiittien**, lukuunottamatta joitain osia **Egyptistä**, **shafitit** suuressa osassa Egyptiä kuten myös Etelä-Arabiassa ja **Indonesiassa**. **Hanbaliittien** seremoniat, kaikkein fanaattisin, oli aikaisemmin yleinen **Mesopotaniassa**, **Syyriassa** ja **Palestiinassa**, mutta **osmaanien** esiintymisen myötä 1400-luvulla on se enemmän ja enemmän syrjäytetty **hanafiittien** seremonioilla.

MUSLIMIT JA TERVEYDENHUOLTO

Islamin asennoitumisesta

"Elämää voidaan verrata matkaan, joka alkaa tietystä kohtaa ja loppuu määrätyllä hetkellä. Se on ohimenevä olotila, johdanto **Ikuiseen elämään**. Tällä matkalla ihminen on kauttakulkija, ja hänen on oltava täysin valmis minä hetkenä hyvänsä siirtymään ikuisuuteen."

Matkallaan ihmistä koetellaan monin tavoin. Aina tapahtuu jotakin odottamatonta, joka vaatii nopeita päätöksiä ja uusia toimintatapoja. Elämä sisältää myös koettelemuksia ja arvaamattomia tilanteita. Sairaus kuuluu tällaisiin koettelemuksiin. Se ei koettele vain sairasta itseään, vaan myös hänen läheisiään ja itse hoitojärjestelmää (ja sitä kautta koko yhteiskuntaa). Ihmisen kärsivällisyys ja nöyryys **Jumalan** edessä on tällöin koetuksella. Muslimien ei pidä syyttää ketään, se mikä ihmiselle tapahtuu, on viime kädessä Jumalan asia, mihin kukaan ihminen ei voi vaikuttaa. Jos tapahtuu jotakin ikävää, surullista tai muuta sellaista, siinäkin on oma tarkoituksensa. Sairaana tai hänen läheisensä ei pidä vaipua epätoivoon ja paniikkiin, vaan on yritettävä kääntää esiin kaikki myönteiset puolet ja ylistää Jumalaa, vaikka se tuntuisi vaikealta. Me ihmiset emme omista toisiamme ja joskus meidän on joka tapauksessa erottava kuolemassa. Sairaustapauksessa nousee esiin pelkomme läheisen menettämisestä, mutta islam kehottaa meitä hillitsemään itsemme ja tekemään sairausajasta ja kuolemaa edeltävästä ajasta jotakin positiivista

Suhtautuminen hoitoon

Jumala on antanut ihmiselle älyn, terveen järjen ja loogisen ajattelukyvyn. Hänen on tarkoitus näiden avulla suosia sellaista, mikä on hyödyllistä ja hyvää ja mikä palvelee Jumalan luomakuntaa. Jumala on antanut ihmiselle valtuudet käyttää luonnonvaroja, esimerkiksi kasveja, hyödykseen tässä elämässä, voidaan jopa sanoa, että yksi ihmisen velvollisuuksista **Luojaansa** kohtaan on kehittää parannuskeinoja erilaisiin sairauksiin niistä lääkeyrteistä, jotka Hän on asettanut ihmisen käyttöön. Islamia on usein syytetty **fatalistiseksi**, mutta sellainen asenne on väärä. Ihmisen on luonnollisesti tehtävä parhaansa sairauden voittamiseksi, mutta hän ei päätä lopputuloksesta. Tämä asenne auttaa muslimeja heidän surressaan läheisen (tai itsensä) sairastumista tai kuolemaa.

Islam ei siis periaatteessa ole sairaudenhoitoa vastaan, päinvastoin. On vain kyse käytettävistä menetelmistä. Koraani esimerkiksi kehottaa ihmistä käyttämään luonnon omia parantavia aineita sekä elämään terveellisesti.

Erityyppiset elinsiirrot eivät nekään ole periaatteessa islamin vastaisia. Myös niiden kohdalla on kyse menetelmistä, yksityiskohdista, luovuttajista yms. seikoista. Kaikki se, mikä pelastaa elämän ja parantaa sairauksia, on islamissa sallittua, kunhan siihen ei itsessään sisälly jotakin täysin kiellettyä.

Määritelmien, esimerkiksi kuoleman käsitteen muuttaminen, jotta voitaisiin tehdä enemmän elinsiirtoja, ei islamissa tule kysymykseen. Toimenpiteet, joiden tarkoitus on tehdä ihmisestä kauniimpi, hoikempi ja silmälle miellyttävämpi, ovat Jumalan luomiseen puuttumista, sellainen ei sisälly ihmisen valtuuksiin. Tämä koskee myös **sukupuolenvaihdosta!**

Sairaanhoidon tehtävän on oltava parantaa fyysisiä ja psyykkisiä sairauksia, jotka estävät ihmistä toimimasta hänelle luonteenomaisella tavalla. Edellytys sille on, että se tapahtuu Jumalan asettamien rajojen puitteissa.

Miehet ja naiset

Periaatteessa islamin ja länsimaisen yhteiskunnan käsitykset sairaanhoidosta ovat melko yhteneväiset. Sairauksia on pyrittävä parantamaan ja sairaiden on saatava parasta mahdollista hoitoa. Menetelmistään ollaan pääasiassa yksimielisiä, mutta järjestelyjen suhteen käsitykset eroavat. Islamin mukaan **miesten ja naisten on pysyttävä erillään**, ja tämä koskee myös terveydenhuoltoa. Syy tähän on näkemys ihmisen seksuaalisuudesta: Seksuaaliset suhteet ovat sallittuja vain aviopuolisoiden välillä, koska seksuaalisuus on vietti, joka voi aiheuttaa **(fyysistä ja psyykkistä)** vahinkoa, jos sitä ei säädellä. Säännöt ovat turvaverkko, joka takaa koko yhteiskunnan vakauden. Yksi sääntö on se, että miesten ja naisten on vältettävä kontaktia vastakkaiseen sukupuoleen, paitsi lähimpiin sukulaisiin. Kun heidän kuitenkin on tavattava, on säilytettävä tietty välimatka. Pukeutuminen, tapa tervehtiä ja puhua yms, ovat säädeltäviä asioita, yhteiskunnan suojelemiseksi (epäsuorasti) vapaan seksin seurauksilta. Sairaanhoidossa tämä merkitsee, että **miesten tulisi hoitaa miehiä ja naisten naisia**, niin pitkälle kuin se on mahdollista.

Lääkärissä käyminen

Muslimien tulisi voida käyttää "oikeaa" sukupuolta olevaa lääkäriä, mutta joskus lääkäriellä voi olla mukanaan joku opiskelija tai hoitaja ehkä avustaa häntä tutkimuksessa, tai tarvitaan tulkkia jne. Kaikkien mukana olevien tulisi tällöin olla "oikeaa" sukupuolta. Toinen huomioitava asia on, ettei kukaan "ulkopuolinen" tulisi sisään huoneeseen kesken ehkä arkaluontoista tutkimusta. Tällaista tapahtuu joskus, kun työtoverit haluavat ilmoittaa jotakin ohimennessään.

Muslimi ei saa paljastaa ns. yksityisiä ruumiinosiaan (kehoa navan ja polvien välillä) kenellekään, ellei se ole ehdottoman välttämätöntä diagnoosin tekemiseksi, leikkauksessa, synnytyksessä yms. Mutta silloinkin lääkärin olisi peitettävä potilas jollakin suojalla, ettei tämän tarvitse tuntea itseään noloksi.

Sairaalassa

Naistensairaloita lukuunottamatta kaikki pohjoismaiset sairaalaosastot ovat sekaosastoja, eli miehet ja naiset makaavat samoilla osastoilla, tilanpuutteen takia joskus jopa samassa tilassa. Se on islamin näkökulmasta epäkohta. He eivät odota, että kaikkia sairaaloita alettaisiin järjestää uusiksi, mutta toivovat, että heille tärkeät toiveet otettaisiin mahdollisimman hyvin huomioon. Henkilökunnalle olisi vain kerrottava joka vuorossa näistä erityistoiveista; ehkä kyse olisi vain suljetun oven koputtamisesta ennen sisään menemistä, naispuoliselle potilaalle sen kertomista, keitä kierrokselle osallistuu, jne. Nämä toimenpiteet lisäisivät heti muslimipotilaiden luottamusta hoitoa ja hoitohenkilöstöä kohtaan. Islamissa sianliha ja veri ovat kiellettyä ravintoa. Koska islam myös edellyttää, että kaikki liha teurastetaan Jumalan nimeen, monet muslimit tahtovat täysin lihatonta ruokavaliota. Joissakin tapauksissa voivat näennäisen "viattomat" ruokatarvikkeet sisältää sianrasvaa tai siitä valmistettuja lisäaineita. Joskus voi myös olla vaikea selvittää jonkin lisäaineen alkuperä. Siksi on varmintä käyttää vain puhtaita raaka-aineita ruuanvalmistuksessa, paistamisessa, jne.

Imeväisten kohdalla on tärkeää, että lapselle ei anneta kenenkään muun kuin hänen oman äitinsä maitoa, sillä saman naisen imettämät lapset lasketaan juridisesti sisaruksiksi. Äidiltä on täten aina kysyttävä, ennen kuin lapselle annetaan lisämaitoa. Toinen tärkeä yksityiskohta on, että suurin osa äidinmaidonkorvikkeista sisältää sianrasvaa koostumuksen tasaamiseksi, eikä sitä siis voida antaa muslimilapsille. Islamin mukaan on lähes velvollisuus käydä katsomassa sairasta sairaalassa tai hänen kotonaan, vaikka ei olisi sukua sairaalle tai edes tuntisi tätä lähemmin. Siitä muslimeille on luvassa palkkio, tulevassa elämässä.

Islamilainen etiikka vaatii, että muslimien pitäisi kunnioittaa sairaalan vierailuaikoja ja muita sääntöjä, mutta joskus voi vaikuttaa siltä, että muslimien on vaikea noudattaa esimerkiksi vierailuaikoja. Tätä selittää ehkä osaltaan se, että omaiset osallistuvat monissa muslimimaissa paljon enemmän hoitoon kuin täällä. He valvovat sairaan luona, huolehtivat tämän ruokailusta lääkärin ohjeiden mukaan, auttavat peseytymisessä ja intiimihygieniasa jne. Monien näiden maiden sairaaloissa ei edes ole tiettyjä vierailuaikoja.

Jokaisen aikuisen muslimin velvollisuus on olla yhteydessä (salat) Luojaansa rukousrituaalin kautta vähintään viidesti päivässä. Niin kauan kuin muslimi on tajuissaan, hän voi suorittaa

tämän rituaalin, joko oikein ruumiinliikkein, tai istualtaan tai kyljellä maaten, jos hän ei pysty liikkumaan paljoa. Muslimeille on tärkeää, että **hoitohenkilökunta kunnioittaa näitä rukoushetkiä** ja ehkä myös auttaa potilasta muistamaan rukousajat. Heidän ei liioin pidä häiritä potilasta hänen ollessaan rukouksessa. Näiden yksinkertaisten toiveiden noudattaminen lie aika helppoa. Ehkä voitaisiin myös tilata **Koraaneja** alkuperäiskielellä ja käännöksinä sekä **rukousaikataulut** sellaisiin sairaaloihin, joiden alueella asuu paljon muslimeja. Paikalliset muslimiseurakunnat voivat varmasti auttaa sairaaloita tässä.

Vanhukset

Islamissa lapset, erityisesti pojat, ovat velvollisia pitämään huolta vanhemmistaan ja muista vanhoista sukulaisistaan, jotka eivät enää kykene huolehtimaan itsestään. Erikoisen tärkeää on hoitaa sairaita vanhempia. Muslimimaissa suuri enemmistö sairaista tai vanhuuden dementiaa potevista henkilöistä hoidetaan kotona. Niissä tapauksissa, kun vanhaa ihmistä hoidetaan sairaalassa, hänellä on joku **läheinen sukulainen vierellään** (usein miniä tai pojantytär). Muslimien on vaikea ymmärtää pohjoismaista vanhushuoltoa ja heidän mielestään on **nöyryyttävää vanhoja vanhempia kohtaan** antaa heidän maata pitkiä aikoja laitoksessa, käymättä edes katsomassa heitä.

Lääkkeet

Islam ei hyväksy sellaista lääketeollisuutta, jota **harjoitetaan kaupallisin periaattein voiton saamiseksi**. Lääkkeiden valmistamisen kannustimena tulee olla löytää hyviä lääkkeitä, jotka parantavat sairauksia ilman sivuvaikutuksia. Luonnon raaka-aineiden, jotka löytyvät kasvikunnasta, tulee olla lääkkeiden kehittelyn perustana. Kokeet, jotka vahingoittavat useampia, kun mitä niiden avulla lopulta voidaan parantaa, ovat täysin tuomittavia. Lääkkeet eivät myöskään saa sisältää mitään aineita, jotka islamin mukaan ovat kiellettyjä, kuten **alkoholia**. Poikkeuksena ovat tapaukset, joissa ei ole vaihtoehtoista lääkettä. Niin on ollut esimerkiksi insuliinin kohdalla. Ennen oli vain siasta saatua insuliinia, mutta nykyisin muutakin insuliinia on saatavilla, ja onkin tärkeää, että muslimidiabeetikko saa **"oikeaa" lääkettä**.

Ympärileikkaus

Islam määrää pojat **ympärileikattaviksi**. Juutalaiset, jotka myös ympärileikkaavat poikalapsensa, hoitavat sen usein yksityisesti ja jopa varsinaisen hoitokoneiston ulkopuolella. Jo pitkältä ajalta juutalaisilla on oma uskonnollisten palvelujen verkostonsa, mm. Ruotsissa. Muslimit sen sijaan ovat verrattain uusi kansanryhmä pohjoismaissa eikä heillä ole sellaista verkostoa. He ovat siten jääneet täysin **"oman onnensa nojaan"**. He voivat ilmoittaa lapsensa jonoon ja parhaassa tapauksessa he pääsevät sairaalaan vuosien kuluttua. Toivomme tietenkin, että valtiopäivät yhdessä maanlaajuisten muslimijärjestöjen kanssa pian löytävät ratkaisun tähän ongelmaan.

Kuolema

Aikaisemmin mainittiin jo, että sairasta tulee käydä katsomassa joko kotona tai sairaalassa. Jos hän on niin huonona, että kuolema on lähellä, **ei häntä saa jättää yksin**. Jos vakavasti sairaan potilaan tila sairaalassa äkkiä huononee, täytyy hänen omaisilleen välittömästi ilmoittaa tästä. Kuolema on siirtymistä yhdestä olotilasta toiseen. On täysin luonnollista, että

ihmisistä tuntuu vaikealta erota maallisesta elämästään ja siirtyä johonkin, josta he eivät tiedä mitään tarkasti. He voivat joutua ahdistuksen tai paniikin valtaan, ja silloin heillä on hyvä olla joku vierellään lohduttamassa ja lukemassa heille **Koraania**, sekä auttamassa heitä sanomaan: "La ilaha illallah" (ei ole muuta Jumalaa kuin Allah).

Ihminen on kuollut silloin, kun sielu jättää ruumiin, mistä seuraa sydämen sykkeen pysähtyminen ja kaikkien elinten toiminnan lakkaaminen. Käsitteet kuten "sydänkuollut" tai "aivokuollut" ovat aivan vieraita islamille. "Ihmiset eivät saa myöskään yrittää leikkiä Jumalaa ja keinotekoisin toimenpitein yrittää pidentää elämää, jotta sitten itse voisivat päättää sen loppumisesta sulkemalla hengityskone." (Islam uskomme, s. 103) Kuollut tulee pestä määrätyn rituaalin mukaisesti ja sitten kääriä kankaisiin haudattavaksi niin pian kuin mahdollista. On tärkeää, että kuoleman sattuessa osaston henkilökunta ilmoittaa siitä välittömästi joko omaisille tai jollekin muslimiseurakunnalle. Kuolleeseen ei mieluiten pidä koskea eikä riisua häntä, ennen kuin paikalle saapuu henkilö, jonka on määrä pestä hänet. Naisen pesun suorittavat **naiset** ja **miehen miehet**. Parasta olisi, jos sukulaiset tekisivät sen, mutta jos he eivät usko pystyvänsä siihen, jotkut muut muslimit voivat ottaa sen hoitaakseen.

Elinsiirrot

Elinsiirrot ovat sallittuja islamissa, jos potilaan elämä voidaan pelastaa uuden elimen avulla, ja luovuttaja tai tämän omaiset ovat antaneet siihen luvan. Elimiä ei saa ottaa luovuttajalta, ennen kuin hänet on todettu kuolleeksi. Ruumiinavaus ei ole suositeltavaa, ellei ole epäilystä rikoksesta tai jos on kyse jostakin hyvin harvinaisesta sairaudesta. Ruumiinavauksen jälkeen kaikki elimet on laitettava paikalleen ja ruumis suljettava. Vaikka elämä onkin "**paennut**" ruumiista, oli se kerran elävä ihminen ja sitä on kohdeltava asianmukaisen kunnioittavasti.

Stressi

Stressi on nykyajan tavallisimpia sairauksia. Sillä on yhteyksiä sellaisten sairauksien kehittymiseen, kuten vatsahaava, sydänvaivat, masennus, puolustuskyvyn heikkeneminen, korkea verenpaine, diabetes ja jopa syöpä. Lievässä muodossaan se ilmenee levottomuutena ja ärtyisyytenä työssä, koulussa ja kotona. Sellaiset tavanomaiset terveysongelmat kuin jännityspäänsärky, univaikeudet ja lihavuus kuuluvat myös epänormaalin stressin oireistoon. Kukaan meistä ei täysin välty stressiltä, mutta jotkut pystyvät käsittelemään sitä paremmin kuin toiset.

Stressi aiheutuu seuraavista tekijöistä:

1. Pelko tulevaa tuntematonta kohtaan ja yritys nähdä ja kontrolloida kohtaloaan.
2. Rakkaiden ihmisten ja asioiden menettäminen ja kyvyttömyys käsitellä näitä menetyksiä.
3. Sisäinen ristiriita sydämemme ja järkemme välillä sen suhteen, mikä on totta. Totuuden hyväksymiseksi vaaditaan ehkä muutoksia tottumuksiimme ja elintapoihimme, joista pidämme tiukasti kiinni sellaisista syistä, kuten nautinto, hauskuus, maku tai ylpeys omasta rodustamme tai kulttuuristamme. Tarkastelkaamme, mitä Koraanissa sanotaan tällaisista tilanteista.

Islamissa ei ole käsitystä asioiden tai elämän omistamisesta. **Kaikki kuuluu Jumalalle ja Hänen luokseen kaiken ja kaikkien on palattava.** Jos siis emme omista sitä, minkä menetämme, miksi surra menetystämme?

1. Kohtalomme on ennalta määrätty. Meillä ei ole siihen määräysvaltaa. Se, mistä voimme päättää, sisältyy rajalliseen vapaaseen tahtoomme, mahdollisuuteemme valita hyvä tai paha, valintaamme joko uskoa Jumalaan tai olla uskomatta Häneen. Sitä vastoin emme voi vaikuttaa tulevan päivän tapahtumiin, jotka eivät suoraan liity omaan toimintaamme. Esimerkkeinä tästä on esimerkiksi se, tuleeeko vaimoni synnyttämään pojan vai tyttären, tuleeeko lapsen silmistä ruskeat vai siniset, ja joudunko huomenna onnettomuuteen vai en. Tuollaisista asioista huolehtiminen on aivan hyödytöntä.
2. Uskon torjumista kutsutaan **Koraanissa sairaudeksi.** Tämä totuuden kieltäminen johtuu ylpeydestä ja ylimielisyydestä.

"Sairaus turmelee heidän sydämensä, ja Jumala pahentaa heidän sairautensa; niin, heitä odottaa tuskallinen rangaistus, koska he ovat valehdelleet."

Sikiönkehitys Koraanissa

Kuvaukset sikiönkehityksestä **Koraanissa** ja **hadithissa** täsmäävät huomattavan hyvin sen kanssa, mitä nykyajan tieteelliset tutkimukset tästä aiheesta ovat paljastaneet. Mutta mitä tiedettiin silloin, kun Koraani ilmestyi?

Keskiaikainen käsitys sikiönkehityksestä

Aina vuoteen 1688 saakka oli vallitsevana sekä muslimi- että eurooppalaisten tiedemiesten keskuudessa Aristoteleen käsitys. Kukaan ei oikeastaan uskaltanut sitä kyseenalaistaa. Aristoteleen aikana oli kaksi teoriaa:

- a) **Sikiö on aikuisen ihmisen miniatyyri joko miehen siemennesteessä tai naisen eritteessä ja tämä pienoismalli kasvaa kohdussa, tai**
- b) **sikiö muodostuu kuukautisverestä. Aristoteles piti jälkimmäistä näkökantaa parempana lisäksi, että miehen siemenneste sai kuukautisveren hyytymään, aivan kuten maito juoksettuu juustoksi.**

Koraanin näkemys sikiönkehityksestä

Koraanin kuvaus sikiönkehityksestä kertoo sitä vastoin meille, että:

a) sikiö ei ole pienoiskuva aikuisesta, vaan se kehittyy asteittain (71:13 - 14, 23:12 - 14, 22:5) ja että

b) sikiö muotoutuu sekä miehen että naisen ruumiinnesteistä (76:2).

Asiaan liittyvä **hadith** vahvistaa Koraanin käsityksen, mutta merkillistä kyllä, vastoin Koraanin ja **hadithin** kertomaa, monet muslimitiedemiehet saivat vaikutteita Aristoteleelta ja toistivat hänen virheensä. Oli kyllä useita, jotka uskoivat enemmän Koraanin ja hadithin antamaan käsitykseen ja noin **700 vuotta** Koraanin ilmestymisen jälkeen **Ibn Ha ar al-Asqalani** kommentoi aihetta sanoen: "Monet anatomit väittävät, ettei miehen siemennesteellä ole mitään osuutta lapsen syntymiseen. He väittävät, että sen ainoa tehtävä on saada kuukautisveri hyytymään... Mutta Profeetta hadith on heidän mielipiteitään vastaan. Miehen sperma on tosiasiaa yhtä paljon osallinen sikiön kehittymiseen kuin naisen vastaava neste on."

Katsantokanta sikiönkehitykseen muuttuu

Teoria sikiöstä aikuisen pienoismallina säilyi Euroopassa aina **1800-luvulle** asti, ja sen mukaan luultiin ihmisen täydellisen miniatyyrin olevan olemassa joko naisen munasolussa tai miehen spermassa ja sen vain kasvavan kohdussa. Tästä teoriasta luovuttiin asteittain ja se oli jo menettänyt merkityksensä **1900-luvulle** tultaessa. **Von Bacr (1829 - 37)**, jota kutsuttiin embryologian isäksi, tunnisti naisen munasolun. Munasolun jakautumisen eli sen asteittaisen kehittymisen sikiöksi näyttivät toteen **1839 Schwann** ja **Schleiden**. **1875 Hertwig** kuvaili, kuinka siittiö hedelmöitti munasolun. **1883 Von Benden** saattoi osoittaa, että sekä miehen siittiö että naisen munasolu toivat sikiöön saman määrän kromosomeja. Kuitenkin vasta **1900-luvulla** saatiin selville, kuinka ja milloinka sikiön sukupuoli määräytyi ja kuinka ja milloinka selkäranka, lihaksisto ja aistit kuten näkö ja kuulo sekä hermojärjestelmä ja niin edelleen kehittyivät. On siksi enemmän kuin merkillepantavaa, että Koraanista ja haditheista voimme löytää virheettömän tarkkoja ja yksityiskohtaisia viitteitä tästä aiheesta.

Nykyajan käsitys sikiönkehityksestä

Ensimmäinen toisiaan seuraavista sikiön kehitysasteista on (**nutfah**), sukusolut, joista sitten muodostuu (**nutfah amshaj**) **tsygootti**, hedelmöitynyt munasolu. Koraanissa on selvästi sanottu (75:36 - 40, 53:45 - 46, 59:58 - 59), että sikiön sukupuolen määrää miehestä tuleva siemenneste (**sperman x- tai y-kromosomit**). Koraani painottaa myös kyseessä olevan vain pisara nestettä, mikä viittaa siihen, että siittiöiden osuus siemennesteestä on vain 0,5 %.

Tsygootista kehittyy **alaqah**, se joka riippuu irrallaan ja sitten kiinnittyy kohdunseinämään. Termin **alaqah** äärimmäisen tarkka määrittely siinä prosessissa, kun tsygootti kiinnittyy, juurtuu ja saa ravintonsa kohdussa, on silmiinpistävää tr. **Al-barrin** selvityksessä.

Alaqah kehittyy **mudghahiksi** (joksikin, joka muistuttaa pureskeltua möykkyä), josta sitten erottuu selkäranka ja lihaksisto. **Mudghah**-asteeseen kuuluu myös sen alueen kehittyminen, josta kasvot, korvat ja niska muodostuvat, mihin viittaavat ne "hampaanjäljet", jotka antavat sikiölle pureskellun möykyn ulkonäön. Vertaa tätä Koraanin (22:5) termiin **mukhlaqa** ja

ghairu mukhlaqa, muodottoman möykyn kehittyminen joksikin, joka alkaa saada muotoa! Tätä kehitysastetta pidetään nykyisin selvästi kriittisimpänä aikana sikiönkehityksessä, ja tällöin sikiö on herkimmillään erilaisten tekijöiden suhteen, jotka voivat aiheuttaa synnyttäisiä epämuodostumia.

Koraani sanoo jakeessa 2:259, **kayfa nanshuzu-ha thumma naksu-ha lahma, Nanshuzu-ha**, kömpelösti käännettynä jotenkin "**kuinka annamme niiden nousta**", on vähintään yhtä täynnä informaatiota kuin moderni hakuteos.

Vanhempien geenit ovat ratkaisevia uuden yksilön ominaisuuksien kannalta. Koraanissa (80:17 - 19) sanotaan, että **nutfah**, miehen ja naisen sukusolut kantavat näitä ennaltamäärättyjä ominaisuuksia. Useat hadithit vahvistavat tämän päätelmän. Eräs **Sahih Muslimin hadith** toteaa tarkasti, että "**40 – 42**" päivää hedelmöittymisen jälkeen tulee **enkeli** kohtuun ja **nutfah** saa muodon, sen kuulo- ja näköelimet kehittyvät, selkäranka ja lihakset muotoutuvat ja iho kehittyy. Sitten enkeli kysyy, onko se poika vai tyttö, mikä on sen tuleva ammatti ja kuinka pitkän elämän se tulee elämään. Jumala antaa vastaukset ja enkeli kirjoittaa ylös kaiken, mitä tuleman pitää".

Hakuteokset kertovat, että sikiön seitsemännellä viikolla alkaa sukurauhasten kehittyminen. Sukurauhasten kehittymiskohdan osoitetaan Koraanissa (86:5-9) olevan **selkärangan ja kylkiluiden välissä**. Mikä tietysti onkin asian laita! Kun rauhaset sitten ovat muodostuneet, ne kehittyvät joko miehen tai naisen sukurauhasiksi ja täyttävät tehtävänsä sen mukaisesti. Veri ja hermoradat sekä imusolmukkeet pysyvät yhteenliittyneinä myös aikuisessa "**alueella, joka on selkärangan ja kylkiluiden välissä**".

"Hän niihin elämän palauttaa, joka ne alkujaankin elämään synnytti" (36:78) Tässä lyhyessä yhteenvedossa olemme tuoneet esille vain muutamia niistä vastaavuuksista, joita Koraanin tekstin, hadithien ja nykytiedon välillä on sikiönkehitykseen liittyen. Mikä on sitten tämän merkitys? Melkein kaikkien tässä lainattujen Koraaninsäkeiden pääteemana on muistuttaa ylösnousemuksesta ja ihmisen uudelleenluomisesta kuoleman jälkeen. Olemme vastakkain elämän suurten ja ihmeellisten tosiasioiden kanssa, jotka kertovat **Luojan Armosta ja Kaikkivaltiudesta**. Tieto sikiönkehityksen peräkkäisistä vaiheista ihmislapseksi, vain minimaalisen pienestä pisarasta ruumiinnesteitä, synnyttää pelon tunteen sen vastuun edessä, joka tätä ihmeellistä elämän syntyä seuraa. Tätä vastuuta elämästäamme kannamme palatessamme Hänen luokseen, joka meidät loi, mittasi meille päivämme ja elätti meidät. Kuinka saatoimme epäillä sitä, välittääkö Luoja siitä, kuinka käytämme elämämme tai epäillä, herättäisikö Hän meidät jälleen eloon.

Nuo jakeet haastavat meidät ajattelemaan elämän ihmettä ja muistamaan, että se merkitsee paljon enemmän kuin vain kuoleman hetken miettimistä. Uskonnollinen vastuuntunne voi herätä, kun pohtii syntymän ihmettä, samoin kuin jos miettii kuoleman mysteeriä. Mitkään sikiönkehityksestä kertovat hakuteokset eivät voi inspiroida sellaisiin pohdintoihin. On tietysti hyvin tärkeää tietää, että kaikki se tieto, joka Koraanissa äärimmäisen tarkkoina kuvauksina ja kuitenkin yksinkertaisessa ja helposti käsitettävässä muodossa annetaan, on oikeaa ja että kaikki nykyajan tieteelliset löydökset voivat sen vahvistaa.

PERHE JA SUKUPUOLIROOLIT

Islamissa, kuten useimmissa muissa maailman uskonnoissa ja itämaisissa opeissa kuten taoismissa, lähdetään siitä että on selvä ero naisen ja miehen tehtävistä yhteiskunnassa. Perinteisessä muslimisessa yhteiskunnassa on naisen vastuuna kodin ja lasten hoito, kun taas miehen velvollisuutena on järjestää taloudellinen huoltajuus. Nämä perheen sisäiset ja ulkoiset toiminnot katsotaan toisiaan täydentäviksi, eivätkä välttämättä aiheuta epätasa-arvoisuutta. Koraanissa painotetaan että islami on tasapainon ja tasapuolisen keskitien uskonto. Islamissa koetaan seksuaalisuus jumalalliseksi lahjaksi ja symboliksi paratiisin täydellisyydestä, pikemminkin kuin syntiseksi ja tämä todistetaan avioliittosuhteella miehen ja naisen välillä (joka normaalissa olotilassa voi saattaa uutta elämää maailmaan):

”Mutta uskovaiset, miehet kuten naiset, ovat toistensa todellisia ystäviä ja kiinteä tuki: he vaalivat oikeutta ja kieltävät vääryyden/... Jumala on luvannut uskoville miehille kuten myös naisille, purojen kostuttaman paratiisin, minne he jäävät ikuisiksi ajoiksi, ja ihania asumisia tässä Edenin puutarhassa.” (Koraani 9:71 - 72)

”Niille miehille ja naisille jotka ovat hyväksyneet Jumalan tahdon, niille uskovaisille miehille ja niille uskovaisille naisille, niille todellisesti hurskaille miehille ja naisille, niille miehille ja naisille jotka rakastavat totuutta, niille miehille ja naisille jotka kärsivällisesti kohtaavat vastoinkäymisiä, niille miehille ja naisille jotka osoittavat nöyryyttä, niille miehille ja naisille jotka antavat köyhille, niille miehille ja naisille jotka paastoavat, niille miehille ja naisille jotka välttävät heikkuutta, niille miehille ja naisille joille Jumala on aina ajatuksissa, **heille kaikille** on Jumalalla valmius anteeksiantoon heidän synneistään ja myös merkittävä palkitseminen.

Kaikki avioliitossa syntyneet lapset koetaan aidoiksi ja että he ovat miehen lapsia. Siksi he ovat osa miehen sukua, ei naisen. Mies voi myös hyväksyä avioliiton ulkopuolella syntyneen lapsen ja ottaa sen omakseen. Hän voi myös luopua isyydestään, **lián**. Raskaus voi lain mukaan kestää kuudesta kuukaudesta jopa kahteen vuoteen saakka. Miehellä on täysi taloudellinen vastuu. Poikia elätetään siihen saakka kunnes he aloittavat työn ja tyttöjä kunnes he avioituvat. Kun taas eronneet tai leskeksi jääneet naiset elättää lähin miehinen sukulainen.

Jos mies ja nainen eroavat on miehellä edelleen taloudellinen vastuu lapsista määrättyyn ikään saakka (usein 7 vuotta pojilla ja 9 vuotta tytöillä), kun taas vaimon vastuuna on lasten kasvattaminen vastaavan ajan. Tämän iän jälkeen muuttavat lapset normaalisti isänsä luo

mutta he voivat jäädä äidin luo asumaan molempien osapuolten yhteisellä sopimuksella kuitenkin ilman isältä saatavaa taloudellista apua.

Mies on perheen huoltaja, ja hänellä on vastuu perheen elatuksesta. Muslimioikeus erottaa käsitteet hoiva (hadana) ja huolenpito (vilaya), ja mies on lasten holhooja (wali). Naisella on vastuu lapsen hoivaamisesta siksi kunnes pojat ovat 7- vuotiaita ja työt 9-vuotiaita (iranilaisen oikeuden mukaan pojat 2-vuotta, työt 7-vuotta). Lapset kuuluvat miehen sukuun ja avioeron yhteydessä jää normaalitapauksessa huoltajuus isälle ja hänen perheelleen, paitsi malikiittisessä oikeusopissa.

ETIKETTI - JA RUOKASÄÄNNÖT

Monet islam uskonnon toiminnot kuuluvat adab kategoriaan, islamilainen etiketti. Tämä tarkoittaa mm. Että tervehditään toisia **as-salamu** □**alaykum** ("**Jumalan rauha**"), sanotaan "**bismillah**" ("**Jumalan nimessä**") ennen ateriointia, sekä käytetään **ainoastaan oikeaa kättä syödessä ja juodessa**.

Käsite **halal** yhdistetään sääntöihin sallituista elintarvikkeista. Muslimeilla on säännöstellty elämäntapa ja kaiken ruoan täytyy olla **halal (sallittu)**. **Kiellettyä (haram)** ruokaa on mm. Sianliha, veri, raadot ja alkoholipitoiset juomat. Kaiken lihan on tultava kasvia syövästä eläimestä teurastettuna Jumalan nimeen paitsi jos metsästää tai kalastaa itse. Joissakin ääritapauksissa, jos esimerkiksi on vaarassa kuolla nälkään, voidaan silloin muuten kiellettyjä elintarvikkeita laskea halaliksi.

Ruoka on yksi niistä ongelmista, joita muslimit kohtaavat Suomessa tai muissa ei-islamilaisissa maissa. Islam kieltää ihmistä syömästä ruokaa, joka on valmistettu verestä, sianlihasta, eläinten lihasta, jotka ovat kuolleet muuten kuin teurastamalla ja petoeläinten lihasta. Sianlihan välttäminen tarkoittaa muutakin, kuin että ei syö makkaraa, läskiä, kinkkua, porsaankyljyksiä, syltystä, maksapasteijaa jne. Monet rasvat ja öljyt sisältävät sianlihaa - esim. muutamat margariinit. Valmiina ostettavat leivät, kakut ja keksit sekä monet makeiset voivat sisältää sianosista keitettyä liivatetta. Useimmat suomalaiset elintarvikepakkaukset on varustettu tuoteselosteilla, joissa on lueteltu tuotteen sisältämät ainesosat. Juutalaisten ja kristittyjen ruoat ovat sallittuja muslimille, kunhan ne eivät sisällä kiellettyjä aineita, kuten sikaa tai verta. Onko eläin kuollut sähköiskuun tai nuijalla lyötiin, onko se teurastettu yhdessä sikojen kanssa tai pakattu myöhemmin epäpuhtaiden ruoka-aineiden sekaan? Syötettiinkö eläimelle raatoja? Silloin se ei ole sallittua ravintoa. Joissakin tapauksissa voivat muutoin "**viattomat**" ruokatarvikkeet sisältää sianrasvaa tai siitä valmistettuja lisäaineita. Joskus voi myös olla vaikeaa selvittää jonkin lisäaineen alkuperä ja siksi on varmintä käyttää ainoastaan puhtaita raaka-aineita ruoanvalmistuksessa, paistamisessa jne.

Islam kieltää sianlihan syömisen ja tärkein syy tähän on uskonnollinen, sillä muslimin tulee totella Jumalan käskyjä ja pidättäytyä siitä, minkä Hän on kieltänyt, mm. sianlihan ja veren nauttimisesta. Se tieteellinen syy, jonka tutkijatkin ovat osoittaneet, on että sioissa loisii vaarallisia matoja. Eräs pahimmista on mato, joka suolistoon jouduttuaan jatkaa elämänsä keuhkoissa, kuljettaen munaan verenkierron mukana ja leviten keuhon eri elimiin. Sitten mato koteloituu noin pavun suuruiseksi koteloksi. Jos tämä tapahtuu aivoissa, tulee ihminen hulluksi ja jos silmässä, tulee ihminen sokeaksi. Jos mato pääsee sydämeen, tämä johtaa heikkouteen ja veritulppaan. Matoon eivät tehoa tavanomaiset lääkkeet, koska se on suojautunut koteloonsa. Sianlihan kypsentämisaika on lyhyt eikä riitä

tappamaan loisia. Porsaanlihan kolesterolipitoisuus on yli kymmenen kertaa naudanlihan vastaavaa korkeampi ja normaalimäärän ylittävä kolesteroli kerääntyy verisuoniin, aiheuttaen verenpaineen nousua ja verisuonten kalkkeutumista. **Tästä syystä angina pectoris ja verisuonten kalkkeutuminen on viisi kertaa yleisempää Euroopassa kuin muslimimaailmassa.**

Äskettäin on saatu selville, että **influenssavirus voi tarttua suoraan sioista** ja epäsuorasti esim. makkaraa, joka sisältää sian keuhkoa. Eräs ruotsalainen iholääkäri kertoo, että hän on jo vuosia sitten havainnut, kuinka aknesta, astmasta, allergisesta nuhasta, suuoireista ja tiettyntyyppisestä hiustenlähdestä kärsivien potilaiden tila on huomattavasti parantunut, kun he, muun hoidon ohessa, ovat lopettaneet sianlihan nauttimisen. Porsaanliha sisältää rikkipitoisia aineita ja histamiinia, jotka voivat aiheuttaa ihoärsytystä. Tiedetään reaktiosta, jota kutsutaan autoimmunititeetiksi, ja se tarkoittaa, että kehon solut alkavat aktivoitua torjumaan sekä vieraita että omia kudoksia. Erään teorian mukaan sianliha voi olla kemiallisesti sukua ihmisen kudosten kanssa, mikä voisi johtaa sellaiseen reaktioon, eli että jotkin henkilöt tahtovat **"työntää pois"** vieraan aineen. Esimerkkinä autoimmuunisairauksista voidaan mainita kilpirauhasen tulehdus, nivelreumatismi ja nuoren iän diabetes. Kanadalaiset lääkärit ovat englantilaisessa lääketieteellisessä lehdessä **"The Lancet"** julkaisseet artikkelin, joka osoittaa selvän yhteyden suuren sianlihan kulutuksen ja tietyn maksasairauden välillä. Sianrasva vaikeuttaa ruuansulatusta ja lisää riskiä saada angina pectoris ja kalkkeutuneet verisuonet. Se sisältää suuren määrän monimutkaisia rasvahappoja ja on pantu merkille, että sianrasvaa nautittaessa se muuttuu eriskummalliseksi aineeksi, joka rakenteeltaan ei sovi yhteen ihmisen rasvojen kanssa, mikä johtaa häiriöihin aineenvaihdunnassa ja kolesterolin kierrossa. Tästä voi aiheutua monenlaisia vakavia sairauksia. Nobelin palkinnon saaja, professori **Damm** Kööpenhaminan yliopistosta on päätellyt, että juuri sianrasva on ratkaiseva syy sappikivien syntyyn, ja tutkimus onnistuu jatkuvasti tuomaan uusia todisteita sianlihan ja rasvan haitallisuudesta.

Alkoholi ja muut huumeet

Alkoholikielto on islamissa ehdoton ja se käsittää myös kiellon valmistaa, kuljettaa, käsitellä ja myydä alkoholipitoisia juomia, sekä kiellon osallistua tilaisuuksiin, joissa tarjoillaan alkoholia. **Alkoholia sisältävät lääkkeet ovat sallittuja vain, jos vastaavaa alkoholitonta lääkettä ei ole.** Kaikki mikä sumentaa aisteja ja ajattelukykyä on haram (kielletty), ja tämä sääntö pätee tietysti myös huumeisiin, kuten esim. marihuana, kokaiini, oopiumi ym. Niiden kaikenlainen käyttö, kuten alkoholinkin, on kiellettyä.

On monia syitä, miksi alkoholipitoiset juomat ovat islamissa kiellettyjä. Seuraavassa on joitakin syitä, joihin muslimit uskovat:

1. Alkoholia pidetään paheena.
2. Alkoholi on yksi Saatanan monista töistä.
3. Alkoholin nauttiminen synnyttää kaunaa ja vihaa ihmisten välille.
4. Alkoholi estää ihmisiä muistamasta Jumalaa.
5. Se estää/myöhästyttää muslimeja suorittamasta päivittäisiä rukouksiaan. Vaikka he rukoilisivat, he eivät ole täysin selvillä sen merkityksestä, mitä he tekevät tai sanovat.
6. Alkoholin juojilta evätään Paratiisi.
7. Alkoholin juojia pidetään islamissa niihin verrattavina, jotka palvovat epäjumalia, mikä sekin on ehdottomasti kielletty islamissa.
8. Jos henkilö juo alkoholia, häntä ei voida pitää uskovana.
9. Alkoholi aiheuttaa monenlaista pahuutta yhteiskunnassa.

10. Muslimit katsovat, että Jumalan profeetat eivät maistaneet alkoholijuomia ja että alkoholi oli kielletty kaikissa jumalallisesti ilmoitetuissa alkuperäiskirjoituksissa.
11. Alkoholijuomilla on tiettyjä etuja, mutta se synti ja haitta, joka niiden nauttimisesta seuraa, on paljon suurempi kuin edut.
12. Alkoholi saattaa Jumalan (Allahin) kirouksen niiden päälle, jotka sitä juovat, kuten niidenkin, jotka istuttavat tai viljelevät sen raaka-ainetta, valmistavat, myyvät tai käyvät kauppaa sillä, sekä niiden, jotka osallistuvat juominkeihin.
13. Alkoholi on syynä moniin auto-onnettomuuksiin.
14. Alkoholista johtuu monien perheiden hajoaminen.
15. Alkoholin vaikutuksen alaisena tehdään suuri määrä rikoksia, kuten murhia, raiskauksia jne.

Yllä luetelluista syistä tekevät uskontoaan harjoittavat muslimit parhaansa pysyäksään erossa alkoholijuomista ja juhlista, joissa sitä tarjoillaan, miellyttääkseen Kaikkivaltiaasta Jumalaa.

Vaatetus

Miesten että naisten tulee olla vaatimattomia. Silloin heitä molempia arvioidaan heidän älynsä ja ominaisuuksiensa mukaan, ei ulkonäön tai seksuaalisuuden perusteella. Eräs iranilainen koulutytty ilmaisi asian näin: **"Me tahdomme miesten lakkaavan kohtelemasta meitä seksiohjeina, kuten heidän tapanaan on ollut. Tahdomme heidän olevan piittaamattomia ulkonäöstämme ja sen sijaan kiinnittävän huomionsa persoonallisuuteemme ja mielipiteisiimme. Tahdomme heidän ottavan meidät vakavasti ja kohtelevan meitä tasavertaisina; ei jahtaavan meitä vartalomme ja fyysisen vetovoimamme vuoksi."** Musliminainen, joka peittää päänsä, tuo samalla julki identiteettinsä. Jokainen, joka hänet näkee, tietää hänen olevan muslimi ja omaavan korkean moraalin. Monista itsensä peittävästä musliminaisista säteilee arvokkuutta ja varmuutta; he näyttävät mielellään muslimeilta. Kunniallisina, vaatimattomina ja puhtaina he eivät halua seksuaalisuutensa joutuvan miesten ulottuville pienimmässäkään määrin. Nainen, joka peittää itsensä, piilottaa seksuaalisuutensa, mutta antaa naiseutensa näkyä.

Musliminaisten **hijab** on ollut kiistanalainen aihe jo vuosisatoja ja luultavasti tulee olemaan jatkossakin. Jotkut oppineet henkilöt eivät näe asiassa olevan mitään keskustelunvaraa, ja pitävät kasvojen peittämistä pakollisena, kun taas valtaosa on sitä mieltä, että sitä ei vaadita. Jotkut keskilinjaa edustavat esittävät, että asiaa koskevat ohjeet ovat epämääräisiä ja antavat tilaa omalle arvioinnille tilanteesta riippuen. Profeetan (**SAAS**) vaimoja vaadittiin peittämään kasvonsa, jotta miehet eivät ajattelisi heitä seksuaalisesti, olivathan he **"uskovien äitejä"**, mutta tämä vaatimus ei ulottunut muihin naisiin. Sana **"hijab"** tulee arabiankielisestä sanasta **"hajaba"**, joka tarkoittaa peittämistä näkyviltä tai piilottamista. Nykyisin hijab merkitsee musliminaisen vaatimatonta pukeutumista. Kysymys kuuluu siis, **mitä oikeastaan tulisi peittää?**

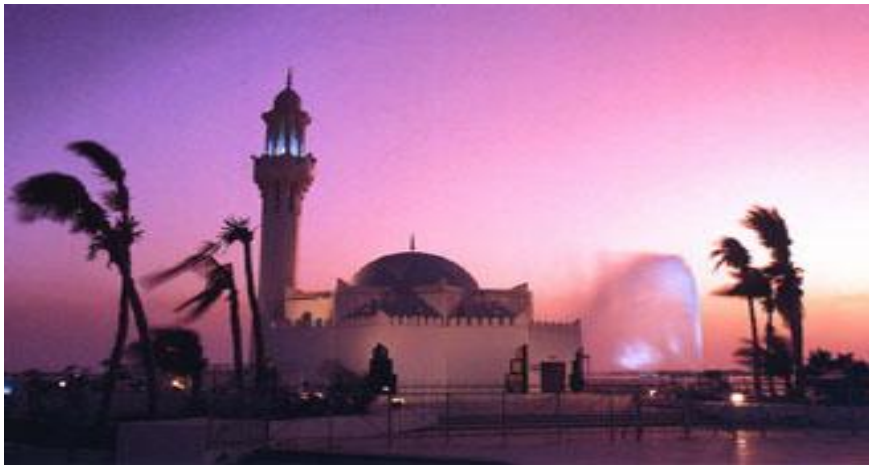
Islamissa ei varsinaisesti ole mitään määrätynä asua tai tiettyä vaatetta, joita muslimien tulisi pitää. Joitakin vaatimuksia asun on kuitenkin täytettävä. Ensimmäinen vaatimus koskee sitä osaa kehosta, joka on peitettävä. Islamissa on kaksi ohjeiden ja määräysten lähdettä: ensiksi **Koraani**, Allahin ilmoitettu sana, ja toiseksi **Hadith** eli Profeetta Muhammedin (**SAAS**), Allahin ihmisille valitseman esikuvan, perimätieto. Seuraavassa on eräs Profeetan (**SAAS**) perimätieto:

"Aisha (RA) kertoi Asman, Abu Bakrin (RA) tyttären, tulleen Allahin (SWT) lähettilään luokse ohuissa vaatteissa: Tämä lähestyi häntä sanoen: **'Oi Asma! Kun neito tulee murrosikään, ei ole sopivaa hänen näyttää muuta kuin tämä ja tämä.'** Ja hän osoitti tytön kasvoja ja käsiä." (Abu Dawood)

Toinen vaatimus on väljyys. Vaatetuksen on oltava tarpeeksi väljää, jotta naisen ruumiin muodot eivät näy. Yksi suositeltava tapa kätkeä kehon muodot on käyttää viittaa muiden vaatteiden päällä. Jos asu kuitenkin on muutoin tarpeeksi väljä, erillistä ulkovaatetta ei tarvita. Paksuus on kolmas vaatimus. Vaatteen tulee olla niin paksu, etteivät ihon väri tai kehon muodot näy sen lävitse. Profeetta Muhammed (SAAS) totesi, että hänen Ummansa myöhemmissä sukupolvissa olisi **"naisia, jotka olisivat pukeutuneita, mutta alastomia, ja päässään heillä olisi kuin kamelin kyttyrä. Kirotkaa heitä, sillä he todella ovat kirotut."**(Muslim) Edelleen yksi vaatimus on kaiken kaikkiaan arvokas ja kunnollinen ulkoasu. Naisten ei pitäisi vaatteilla vetää miesten huomiota itseensä. Niiden ei tulisi olla niin kiiltäviä ja säihkyviä, että kaikkien huomio kiinnittyy vaatteeseen ja naiseen. Muitakin ehtoja vielä on:

Naisten ei tule pukeutua siten, että he näyttävät miehiltä. "Ibn Abbas kertoi: **'Profeetta (SAAS) kirosi miehet, jotka näyttävät naisilta ja naiset, jotka näyttävät miehiltä.'**" (Bukhari)

MOSKEIJAT

moskeija (arabiaksi: مسجد, *masjid*) on muslimilainen pyhättö joka on tarkoitettu rukous-, saarna- ja opetustarkoitukseen. Uskovien muslimien oletetaan rukoilevan moskeijassa vähintään kerran viikossa, perjantaisin. Rukousta johtaa imami. Kuten monen muunkin uskonnon pyhätöt on myös moskeijakompleksissa usein enemmän kuin vain jumalanpalvelustilat. Esim. Niissä on kirjasto ja ruokailutilat, lisäksi isoissa moskeijoissa on jopa yömaja, sairaala ja teologian koulu (**madrassa**).

ISLAMILAINEN KALENTERI

Muslimilainen kalenteri (lyhennettynä **AH**, anno hegirare) on **kuukalenteri**. Ajanjakso alkaa siitä päivästä (16 heinäkuuta 622) jolloin profeetta Muhammed pakeni Mekasta Medinaan.

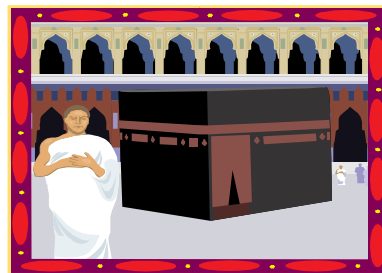
Arabinkielinen sana pako on hijra ja siksi muslimista kalenteria kutsutaan myös **hijrakalenteriksi**. Joissakin islamilaisissa maissa käytetään **gregoriaanista kalenteria** rinnakkain hijrakalenterin kanssa. Saadakseen yhtäläisen ajanlaskun muun maailman kanssa.

Vuosi muslimisessa kalenterissa sisältää koraanin (9:36) mukaan kaksitoista kuukautta. Jokainen kuukausi seuraa **kuun** kiertoa, mikä tarkoittaa että kuukausi on joko **29** tai **30** päivää ja vuosi on **354** päivää. Koska Muslimin vuosi on lyhyempi kuin maapallon kiertoaika siirtyvät kuukaudet asteittain vuodenaikojen suhteen. **30** vuoden jälkeen on siirtymät kohtaantuneet noin vuoteen, silloin muslimin uusivuosi on suurinpiirtein samaan vuoden aikaan kuin 30 vuotta aikaisemmin

Alun perin oli muslimilaisen kalenterin ja länsimaisen kalenterin välillä **622** vuotta, mutta on nyt kutistunut noin **579** siksi että muslimivuosi on lyhyempi.

Syy miksi islam käyttää kuukalenteria on että jos lisätään ylimääräinen kuukausi silloin tällöin sopimaan aurinkovuoteen pitää Koraani (9:37) sitä pakanallisena. Esimerkiksi **hebrealaisen kalenteriin**, joka alun perin oli kuukalenteri, lisätään ylimääräinen kuukausi säännöllisin väliajoin että vuosi keskimääräisesti vastaisi maapallon kiertoaika.

Uudenvuodenpäivä on ensimmäinen päivä **muharram** kuukaudessa. Perjantai on muslimien pyhäpäivä ja torstai-perjantai on viikkopyhä.

ISLAMILAISET JUHLAPYHÄT

Aashura tai **'āshūrā** (**arabiaksi**: عاشوراء), ”kymmenes”, on ensimmäinen suuri uskonnollinen juhlapäivä etenkin **shiitti** muslimeille. Sitä vietetään **martyyri Husayn** kuoleman muistoksi. Kymmenes **muharram** vuonna 680 Karbala:n iskussa yritti **Alin** poika **Al-Husayn** kapinoida umaya ylivaltaa ja **kalifi Yazid I**:tä vastaan. Kapina päättyi **Husayn:n** kuolemaan ja siitä on tullut marttyyriuden symboli.

Shiittien mukaan on tämä tapahtuma merkittävin tapahtuma maailman historiassa. Husayn kuolemaa julistetaan vuosittain kärsimysnäytelmällä. Ensimmäisenä kymmenenä päivänä **muharram** kuukaudessa, omistaudutaan suruseremonioille jonka huipennus on kymmenentenä päivänä. Osallistujat lyövät itseään kevyillä ketjuilla joihin on kiinnitetty veitsiä osoittaakseen myötätuntoa Husayn: lle. Kaikki eivät toki toimi näin, vaan sen sijaan lyövät itseään rintaan.

Saddam Hussein: n johtajuusaikana Irakissa oli ko. Seronomia kielletty koska se oli hänen mielestään erittäin epätavallinen. Tänä päivänä vietetään tätä juhlaa kuten aikaisemmin Irakissa; huolimatta siitä että useat muslimijohtajat suosittelevat sen sijaan että he vuodattaisivat vertaan oikeasti, on juhla-aika sopiva tekemään sisäistä parannusta, ja luovuttaa verta verenluovutuksella.

Sunnien mukaan on tämä päivä usean muun päivän joukossa yksi vapaaehtoisista **paastopäivistä**. Heidän uskonnollisen käsityksen mukaan **Aatami** ja **Eeva** luotiin Aashuran aikaan ja myös **Noa** jätti arkkinsa Aashurana.

Arba'in (arabiaksi: **الاربعين**, "neljäkymmentä") on juhlapäivä jota **shiamusliimit** viettävät joka vuosi. Tämä päivä on neljäskymmenes päivä marttyyri **Husayn ibn Alis** kuolemasta vuonna **680 (istishad)**.

Eid al-fitr tai **'id al-fitr** (arabiaksi: **الافطر**) on vuosittainen paaston lopettamisen juhlapäivä jolloin muslimilainen paasto **ramadan** päättyy. Juhlapäivää kutsutaan usein lyhyesti eid, mikä tarkoittaa ”palautuva onni tai juhla-ilto”. Juhliminen kestää kolmesta neljään päivään, mistä ensimmäinen päivä on tärkein. Vuonna 2009 (1430 **hijran** jälkeen) alkoi eid al-fitr tiistaina **22.syyskuuta**. Usein verrataan eid al-fitriä **kristilliseen jouluuun**, koska molemmissa juhlissa annetaan mm. almuja vähäosaisille, lahjoja lähinnä **lapsille** ja nuorille, perhesiteet, yhteisöllisyydellä ja ruoalla on iso merkitys tässä juhlassa.

Eid al-fitr on oikeastaan **uskonnollinen** juhlapäivä, mutta sitä juhlivat myös ne muslimit jotka eivät ole aktiivisesti uskovaisia eivätkä noudata uskonnon käskyjä tai sanomaa, sekä suuri osa väestöstä kokonaisuudessaan maissa ja uskonnoissa missä islami on **enemmistön uskonto**.

Eid ul-Adha (arabiaksi: **الأضحى**), on islamilainen juhlapäivä jota viettää muslimit ja druset ympäri maailmaa **Ibrahimin (Abrahamin)** muistolle, joka halusi uhrata poikansa **Jumalan** käskystä (kts. **Koraani** ja **Vanha Testamentti**). Tämä on yksi kahdesta muslimien Eid-vestivaaleista, joka perustuu Koraaniin. Kuten **Eid al-fitr**:ssä aloitetaan Eid ul-Adha **rukouksella** ja sitä seuraa **saarna (khutba)**.

Eid ul-Adhaa vietetään vuosittain ja sitä vietetään kuukauden kymmenentenä päivänä **Dhul Hijja:sta** (الاحجة ذو) **islamilaisen kuukalenterin** mukaan. Juhlallisuudet kestävät kaksi tai kolme päivää riippuen maasta. Eid ul-Adha sijoittuu päivän jälkeen **pyhiinvaeltajien** suoritettua **hajj:n** vuosittaisen, muslimien ympäri maailmaa tehtävän pyhiinvaelluksen Mekkaan, Saudi Arabiaan. Se ajoittuu noin 70 päivää **ramada** kuukauden päättymisestä, muslimien **paastosta**.

Eid-ul-Adha:lla (Adha Eid) on muita suosittuja nimiä kaikkialla muslimimaissa kuten **Eid al-Kabir** (Suuri Aid) **Marokossa, Algeriassa, Tunisiassa, Egyptissä ja Libyassa; Tabaski** tai **Tobaski Länsiafrikassa; Babbar Sallah Nigeriassa; Ciidwaynee Somaliassa** ja somaliapuhuvien osassa **Keniaa ja Etiopiassa**.

Intiassa ja Pakistanissa kutsutaan sitä myös **Bari Eid: ksi** (kirjaimellisesti Suuri Eid). **Bangladeshissä** kutsutaan sitä joko **ঈদ-উল-আজহা** **Id-ul-Azha** tai **কোরবানী ঈদ** **Korbanī Id**. **Etelä-Afrikassa** kutsutaan sitä myös **Bakri Eid: ksi**. **Indoneesialainen** termi sille on **Idul Adha**. **Malesiassa** sitä kutsutaan **aidil Adha** ja myös **Hari Raya Korban**.

Miesten, naisten ja lasten odotetaan pukeutuvan hienoimpiin vaatteisiinsa ja suorittaa Eidrukouksen vapaasti valittavassa **Moskeijassa**. Varakkaat muslimit uhraavat parhaan karjansa (yleensä **lampaan**, mutta myös voivat uhrata **kamelin, lehmän tai vuohen**) joka on symboli **Ibrahim:n (Abraham)** uhrista. Uhrattavan eläimen ”gurbani” on täytettävä määrätty ikää ja laatua koskevat suositukset, muutoin koetaan eläin sopimattomaksi uhritarkoitukseen. Tavallisesti on eläimen oltava vähintään vuoden ikäinen. **Koraanin** mukaan on suuri osa

lihasta lahjoitettava köyhille ja nälkäisille että kaikki voisivat osallistua juhlallisuuksiin, jotka pidetään Eid ul -Adha:n aikana. Loput valmistetaan perhejuhlaan jonne on kutsuttu sukulaiset ja ystävät. Tänä aikana muistutetaan muslimeille että he jakaisivat yltäkylläisyydestään niille joilla on vähemmän (katso myös **zakat**).

Tavallisin tapa hyväntekeväisyyteen muslimisessa yhteiskunnassa jota osoitetaan Eid ul-Adhan aikana on pyrkimys siihen että ketään köyhää muslimia ei jätetä ilman uhrieläimestä valmistettua ruokaa näinä päivinä. Ihmisten on tehtävä sovinto toistensa kanssa tänä päivänä, ensimmäiseksi vanhempiensa, sen jälkeen oman perheensä ja ystäviensä kanssa.

Islamisen kalenterin mukaan Eid ul-Adha osuu aina samalle päivälle. Gregoriaanisen kalenterin mukaan vaihtelee vuodesta toiseen koska islamilainen kalenteri seuraa kuun kiertoa ja gregoriaaninen, auringon kiertoa. Tämän vuoksi on islamilainen ajanlasku noin yksitoista päivää lyhyempi kuin länsimainen ajanlasku.

Laylat al-Qadr (arabiaksi: **القدر ليلة**) ("Kaikkivaltiaan yö", "Kohtalonyö", "Voiman yö" tai "Ihanuuden yö" on **Koraanin** mukaan yö Ramada kuukautena jolloin ensimmäinen ilmestys lähetettiin **arkkienkeli Jibrililtä Muhammedille**, joka kerrotaan 97. **suran Al-Qadr**:ssa. Sitä vietetään useimmiten ramadan 27. päivän yötä vastaan.

Tarkkaa Ramadanin päivää johon Laylat al-Qadr osui ei tiedetä. Perimätiedon (**haditer**) mukaan uskottiin sen olleen parittomalla päivämäärällä kuukauden jälkimmäisellä kolmanneksella, ts. kuukauden jälkimmäisten kymmenen päivän aikana. On myös tavallista viettää Laylat al-Qadr ramadanin 27. päivän yötä vastaan. Silloin on tavallista että muslimit ovat **moskeijoissa** rukoilemassa ja meditoimassa **Jumalan** suuruutta. Koraanissa painotetaan juuri tämän yön merkitystä.

Ramada (arabiaksi: رمضان) vietetään **muslimilaisen kalenterin** yhdeksäntenä **kuukautena**, kuten myös pyhitettyä **paastokuukautta**, joka on yksi islamin **viidestä pilarista**. Vuonna **2009** (1430 muslimikalenterin mukaan) aloitettiin ramada Suomessa lauantaina 22. elokuuta. Ramada on tärkeä juhla **muslimeille**, koska uskottiin että tähän kuukauteen osui "Kaikkivaltiaan", "Voiman" "Kohtalon" tai "Ihanuuden" yö, todennäköisesti Ramadakuukauden 27. vuorokauden aikana. Silloin Jumalan (**Allahin**) sanoma **arkkienkeli Jibril (Gabriel)**:n välityksellä **profeetta Muhamedille** ilmeni, mikä silloin kirjoitettiin islamin pyhään kirjaan **Koraaniin**. Tätä juhlaa voidaan siten lähinnä verrata **kristilliseen joulunviettoon** muistoksi **Kristuksen** syntymälle.

Uskovaisten toivotaan ramadan aikana mahdollisuuksiensa mukaan käyttäytyvän hyvin, antavan almuja (**zakat**) köyhille, osoittavan erityisesti suurta kunnioitusta perheelleen ja puhdistavan mielensä välttämällä väkivaltaa, kiukkua, kateutta, pikkumaisuutta, ahneutta pahansuopaisen kuulopuheita. Ramadanian seuraa **Eid al-Fitr juhla, paastoamisen päättäminen**. Ramadanin aikana on kaikkien aikuisten, terveiden ja todellisten muslimien päivän valkenemisesta iltahämärään pidättäydyttävä ruoasta, juomasta, tupakoinnista sekä seksuaalisuhteista.

Paasto (sawm) muistuttaa ihmiselle kuinka riippuvaisia he ovat Allah: sta ja sen uskotaan johtavan suurempaan nöyryyteen, totuudenmukaisuuteen ja tietoon jumalallisesta luomakunnasta. Paasto aiheuttaa muslimeille sen että he ymmärtävät miltä tuntuu olla ruotta

kokonaisen päivän ja siksi he voivat täydestä sydämestään maksaa köyhäinveroa (almu (**zakat**), kolmas islamin viidestä pilarista).

Kun paasto ramadan aikana päivittäin keskeytetään auringonlaskun aikaan on kaikkein viisainta syödä **taateleita** youghurtin kanssa tai juoda **vettä** profeetta Muhammedin esikuvan (**sunna**) mukaan. Ramada päätetään Eid al-Fitr juhllisuuksilla. Useat musliimit tapaavat mennä aamutunneilla **moskeijaan** rukoilemaan yhdessä.

Muutamille on annettu lupa poiketa paastoamisesta. Ne joita poikkeus koskee ovat naiset jotka ovat raskaana tai imettävät, koska se koetaan epäterveelliseksi lapselle ja naiselle. Myös vanhoilla ja sairailta on oikeus olla paastoamatta. Niiltä, jotka ilman hyväksyttävää syytä eivät paastoa, odotetaan jossain myöhemmässä ajankohdassa korvaavan paastopäivät. Lapset, alle 15 vuotta, ovat myös paastovelvoitteen ulkopuolella, mutta monet lapset oppivat asteittain tottumaan paastoon esim. siten, että he paastoavat vain jonkun tunnin päivässä.

Jos muslimi ramadan aikana tekee jotain kielletystä asioista, sen päivän paasto mitätöidään ja hänen on paastottava jonakin muuna päivänä varsinaisen ramadakauden päätyttyä, sekä maksaa määrätty summa rahaa köyhille tai vaihtoehtoisesti antaa lahjoja moskeijaan. Ramadan aikana on myös Koraanin lukeminen tärkeä toimitus. Koraani on jaettu 114 kappaleeseen (**sura**) ja ramadan aikana on pyrittävä lukemaan Koraania niin paljon, että ehtii lukea kaikki kappaleet ennen ramadan päättymistä.

Kertomuksen mukaan on profeetta Muhammed eräässä **hadith**: ssa todennut, että paastokuukausi alkaa ja päättyy uudenkuun aikaan. Paasto keskeytetään ramadan aikana auringonlaskun aikaan. Ramadan aika (**gregoriaanisen kalenterin** mukaan) vaihtelee vuodesta toiseen, koska **muslimien kalenteri** on **kuukalenteri**. Verrattuna gregoriaaniseen kalenteriin on muslimien kalenteri 11 - 12 päivää lyhyempi. Ramada-aika tapaa kestää 29 tai 30 päivää, johtuen kuun näyttäytymisestä.

Kauemmaksi eteenpäin annetut päivämäärät perustuvat uuden kuun esiintymiseen **Mekassa, Saudiarabiassa**. Käytännössä ei uusikuu näy kuin vasta 1-2 päivää myöhemmin. Usein saattaa olla mahdotonta nähdä uuttakuuta missään maailmassa kun **Saudi Arabia** ilmoittaa ramadanin aloittamisajankohdasta. Tämä johtuu siitä että uusikuu tapaa olla liian nuori sinä ajankohtana, joka aiheuttaa sen, että kuun valo ei tavoita maapalloa.

Loppusanat

Tämä lyhennelmä Islam-oppaasta on laadittu apuvälineeksi henkilöille, jotka työssään kohtaavat maahanmuuttajia sekä henkilöille jotka ovat kiinnostuneita aiheesta. Tiedot lyhennelmään on koottu www.islamopas.com sivuilta, josta myös saa lisä- ja yksityiskohtaisempaa tietoa.

